БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БУА-2021/127/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Булган хот
2020 он

Аудитын хоёрдугаар газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор: Д.Анхбаяр
Утас: 70342580
Цахим хаяг: Anhbayrd@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол
Утас: 70342716
Цахим хаяг: Enhtsoodol@audit.gov.mn
Аудитор: Г.Намчинсүрэн
Утас: 70342716
Цахим хаяг: Namchinsureng@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсонүгийнжагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт 3

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан..... 4

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 4

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 5

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан..... 7

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 9

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 10

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан 13

3.Аудитын тайлан..... 14

3.1. Ерөнхий зүйл 14

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй 14

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт 15

3.4. Материаллаг байдал 15

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд..... 15

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл,нэмэлт санхүүжилт 16

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл..... 17

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт..... 17

3.9. Аудитын илрүүлэлт..... 17

Залруулсан алдаа..... 18

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил 18

Аудитын зөвлөмж..... 18

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд 18

4. Менежментийн захидал 19

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт 21

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**52,227,437.15**	**179,677,546.98**
33	**АВЛАГА**	00.00	549,306.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	549,306.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	52,227,437.15	179,128,240.98
351	**Түүхий эд материал**	12,766,975.52	132,473,994.44
35110	Тусгай зориулалттай материал	00.00	1,001,000.00
35130	Эм боох материал	12,766,975.52	131,472,994.44
354	**Хангамжийн материал**	39,460,461.63	46,654,246.54
35410	Бичиг хэргийн материал	55,000.00	56,000.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	00.00	3,680,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	00.00	2,627,612.40
35470	Бусад хангамжийн материал	39,405,461.63	40,290,634.14
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**246,381,057.02**	**306,795,338.91**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	246,381,057.02	306,795,338.91
392	**Биет хөрөнгө**	229,901,057.02	290,315,338.91
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	116,057,461.63	116,057,461.63
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-10,933,758.72	-22,326,135.84
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	187,551,297.00	191,371,297.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-90,551,297.00	-72,362,963.66
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	126,093,332.28	66,266,744.37
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-112,423,655.15	-6,617,333.49
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	38,071,477.00	21,262,912.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-27,774,332.38	-7,147,175.46
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,810,532.36	3,810,532.36
393	**Биет бус хөрөнгө**	16,480,000.00	16,480,000.00
39301	Програм хангамж	935,000.00	935,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-935,000.00	-935,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	16,480,000.00	16,480,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**298,608,494.17**	**486,472,885.89**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**00.00**	**2,906,796.66**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	00.00	2,906,796.66
413	**Өглөг**	00.00	2,906,796.66
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	2,906,796.66
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**298,608,494.17**	**483,566,089.23**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	298,608,494.17	483,566,089.23
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	241,409,972.17	241,409,972.17
51101	Өмч: - төрийн	241,409,972.17	241,409,972.17
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	-40,235,543.01	151,388,215.05
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-40,235,543.01	-33,569,380.01
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	184,957,595.06
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	97,434,065.01	90,767,902.01
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**298,608,494.17**	**486,472,885.89**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,224,419,507.81**	**2,190,827,819.17**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**233,297,527.81**	**621,362,179.17**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	149,297,527.81	535,601,807.17
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	149,297,527.81	535,601,807.17
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	387,600.00	4,305,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	148,909,927.81	531,296,807.17
122	**Тусламжийн орлого**	84,000,000.00	85,760,372.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	84,000,000.00	85,760,372.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**991,121,980.00**	**1,569,465,640.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	944,112,600.00	1,505,091,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	944,112,600.00	1,505,091,900.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	47,009,380.00	64,373,740.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	00.00	13,520,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,000,000.00	22,025,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,715,720.00	24,981,040.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	16,293,660.00	3,847,500.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,141,267,223.24**	**1,959,295,024.11**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,141,267,223.24**	**1,959,295,024.11**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	739,838,153.24	1,254,713,300.89
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	362,306,369.00	424,674,121.95
210101	Үндсэн цалин	252,640,269.00	267,039,872.18
210102	Нэмэгдэл	51,840,100.00	76,038,269.42
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	39,270,000.00	39,270,000.00
210104	Урамшуулал	18,556,000.00	42,325,980.35
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	47,215,900.00	52,949,190.49
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,106,800.00	36,030,490.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,777,300.00	4,229,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,021,800.00	3,383,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	755,500.00	846,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,554,500.00	8,459,300.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	44,006,436.00	43,327,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,556,000.00	3,024,900.00
210302	Түлш, халаалт	39,090,936.00	38,422,600.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,359,500.00	1,879,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	31,707,999.00	31,896,911.09
210401	Бичиг хэрэг	6,343,600.00	3,191,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,418,140.00	22,922,827.60
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,304,699.00	1,230,700.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,000,000.00	2,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	641,560.00	52,500.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	00.00	2,499,683.49
2105	**Нормативт зардал**	139,748,502.29	566,546,362.25

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	139,748,502.29	566,517,062.25
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	29,300.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	18,678,376.00	9,320,000.00
210604	Урсгал засвар	18,678,376.00	9,320,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	19,541,940.00	20,030,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	19,541,940.00	20,030,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	18,496,237.00	6,119,289.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,303,804.00	194,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	216,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,230,600.00	1,068,904.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,850,763.00	935,341.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилогоо	00.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,883,570.00	3,851,144.00
210807	Газрын төлбөр	11,500.00	25,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	58,136,393.95	99,850,226.11
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,995,740.00	58,430,220.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,709,040.00	3,961,490.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	29,431,613.95	37,458,516.11
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	401,429,070.00	704,581,723.22
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	387,214,052.00	692,441,814.60
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	156,528,052.00	399,528,800.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	212,268,800.00	282,405,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	18,417,200.00	10,507,714.60
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	13,592,918.00	11,870,424.22
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,592,918.00	11,870,424.22
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	622,100.00	269,484.40
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	622,100.00	269,484.40
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**83,152,284.57**	**231,532,795.06**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	00.00	46,575,200.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	46,575,200.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	00.00	-46,575,200.00
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**83,152,284.57**	**184,957,595.06**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**991,509,580.00**	**1,573,770,640.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**387,600.00**	**4,305,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	387,600.00	4,305,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	387,600.00	4,305,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	387,600.00	4,305,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**991,121,980.00**	**1,569,465,640.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	944,112,600.00	1,505,091,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	944,112,600.00	1,505,091,900.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	47,009,380.00	64,373,740.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	00.00	13,520,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,000,000.00	22,025,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,715,720.00	24,981,040.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	16,293,660.00	3,847,500.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**979,716,480.00**	**1,570,870,740.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**979,716,480.00**	**1,570,870,740.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**578,287,410.00**	**866,289,016.78**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	362,306,369.00	422,316,631.29
210101	Үндсэн цалин	252,640,269.00	264,533,075.52
210102	Нэмэгдэл	51,840,100.00	76,038,269.42
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	39,270,000.00	39,270,000.00
210104	Урамшуулал	18,556,000.00	42,475,286.35
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	47,215,900.00	52,949,190.49
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,106,800.00	36,030,490.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,777,300.00	4,229,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,021,800.00	3,383,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	755,500.00	846,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,554,500.00	8,459,300.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	42,537,490.00	43,327,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,556,000.00	3,024,900.00
210302	Түлш, халаалт	37,621,990.00	38,422,600.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,359,500.00	1,879,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	32,885,722.00	27,727,240.00
210401	Бичиг хэрэг	6,334,200.00	3,192,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,412,540.00	20,550,440.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,111,499.00	1,230,700.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,000,000.00	2,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,027,483.00	753,900.00
2105	**Нормативт зардал**	4,125,550.00	215,669,300.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,605,550.00	214,714,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	520,000.00	955,300.00

2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	20,536,276.00	13,808,600.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	45,000.00	808,600.00
210604	Урсгал засвар	20,491,276.00	13,000,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	19,541,940.00	20,030,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	19,541,940.00	20,030,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	21,461,613.00	7,128,145.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,952,750.00	254,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	216,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,230,600.00	1,068,904.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,850,763.00	935,341.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	00.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,200,000.00	4,800,000.00
210807	Газрын төлбөр	11,500.00	25,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	27,676,550.00	63,332,710.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,967,010.00	51,184,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,709,540.00	12,148,110.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**401,429,070.00**	**704,581,723.22**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	387,214,052.00	692,441,814.60
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	156,528,052.00	399,528,800.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	212,268,800.00	282,405,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	18,417,200.00	10,507,714.60
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	13,592,918.00	11,870,424.22
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,592,918.00	11,870,424.22
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	622,100.00	269,484.40
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	622,100.00	269,484.40
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**11,793,100.00**	**2,899,900.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**11,793,100.00**	**2,899,900.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**11,793,100.00**	**2,899,900.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	11,793,100.00	2,899,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	11,793,100.00	2,899,900.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-11,793,100.00**	**-2,899,900.00**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**00.00**	**00.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	00.00	00.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	241,409,972.17	97,434,065.01	-123,387,827.58	00.00	215,456,209.60
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**241,409,972.17**	**97,434,065.01**	**-123,387,827.58**	**00.00**	215,456,209.60
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	83,152,284.57	00.00	83,152,284.57
C08	**2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**241,409,972.17**	**97,434,065.01**	**-40,235,543.01**	**00.00**	298,608,494.17
D01	**2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**241,409,972.17**	**97,434,065.01**	**-40,235,543.01**	**00.00**	298,608,494.17
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**241,409,972.17**	**97,434,065.01**	**-33,569,380.01**	**00.00**	305,274,657.17
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	184,957,595.06	00.00	184,957,595.06
D09	**2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**241,409,972.17**	**90,767,902.01**	**151,388,215.05**	**00.00**	483,566,089.23

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	944,112,600.00	930,907,282.00	1,505,091,900.00	1,509,396,900.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	944,112,600.00	930,907,282.00	1,505,091,900.00	1,509,396,900.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	559,525,900.00	549,671,930.00	816,652,900.00	811,593,676.78
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	370,226,700.00	362,306,369.00	422,966,200.00	422,316,631.29
210101	Үндсэн цалин	260,560,600.00	252,640,269.00	279,762,200.00	264,533,075.52
210102	Нэмэгдэл	51,840,100.00	51,840,100.00	61,969,600.00	76,038,269.42
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	39,270,000.00	39,270,000.00	39,270,000.00	39,270,000.00
210104	Урамшуулал	18,556,000.00	18,556,000.00	41,964,400.00	42,475,286.35
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	47,215,900.00	47,215,900.00	57,100,200.00	52,949,190.49
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,106,800.00	32,106,800.00	40,181,600.00	36,030,490.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,777,300.00	3,777,300.00	4,229,700.00	4,229,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,021,800.00	3,021,800.00	3,383,700.00	3,383,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	755,500.00	755,500.00	845,900.00	846,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,554,500.00	7,554,500.00	8,459,300.00	8,459,300.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	42,638,100.00	42,537,490.00	43,327,000.00	43,327,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,556,000.00	2,556,000.00	3,024,900.00	3,024,900.00
210302	Түлш, халаалт	37,722,600.00	37,621,990.00	38,422,600.00	38,422,600.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,359,500.00	2,359,500.00	1,879,500.00	1,879,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	22,094,400.00	21,975,182.00	26,402,100.00	26,402,100.00
210401	Бичиг хэрэг	3,134,200.00	3,134,200.00	2,634,200.00	2,634,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,702,000.00	13,702,000.00	17,183,400.00	17,183,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,230,700.00	1,111,499.00	1,230,700.00	1,230,700.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,000,000.00	2,000,000.00	2,000,000.00	2,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,027,500.00	2,027,483.00	3,353,800.00	3,353,800.00
2105	**Нормативт зардал**	2,975,700.00	2,975,550.00	192,411,000.00	192,320,300.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,455,700.00	2,455,550.00	191,455,700.00	191,365,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	520,000.00	520,000.00	955,300.00	955,300.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	31,429,400.00	31,389,476.00	13,808,600.00	13,808,600.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	6,386,300.00	6,383,200.00	00.00	00.00
210602	Тавилга	5,000,000.00	5,000,000.00	00.00	00.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	45,000.00	45,000.00	808,600.00	808,600.00
210604	Урсгал засвар	19,998,100.00	19,961,276.00	13,000,000.00	13,000,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	5,613,800.00	5,613,800.00	4,125,000.00	4,104,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,613,800.00	5,613,800.00	4,125,000.00	4,104,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	17,240,600.00	17,038,863.00	7,245,500.00	7,128,145.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,530,000.00	9,530,000.00	300,000.00	254,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	216,000.00	216,000.00	00.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,230,600.00	1,230,600.00	1,069,000.00	1,068,904.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,858,500.00	1,850,763.00	957,500.00	935,341.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	94,000.00	00.00	94,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,200,000.00	4,200,000.00	4,800,000.00	4,800,000.00
210807	Газрын төлбөр	11,500.00	11,500.00	25,000.00	25,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	100,000.00	00.00	00.00	00.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	20091300.00	18619300.00	49267300.00	49237510.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,008,600.00	16,967,010.00	47,184,600.00	47,184,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,082,700.00	1,652,290.00	2,082,700.00	2,052,910.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	384586700.00	381235352.00	688439000.00	685932799.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	384,586,700.00	381,235,352.00	688,439,000.00	685,932,799.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	159,879,400.00	156,528,052.00	402,002,000.00	399,528,800.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	212,268,800.00	212,268,800.00	282,405,300.00	282,405,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,438,500.00	12,438,500.00	4,031,700.00	3,998,699.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	944,112,600.00	930,907,282.00	1,505,091,900.00	1,509,396,900.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	944,112,600.00	930,907,282.00	1,505,091,900.00	1,505,091,900.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	00.00	00.00	1,505,091,900.00	1,505,091,900.00
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	00.00	00.00	00.00	4,305,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	387,600.00	00.00	00.00	4,305,000.00
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**		00.00	01.00	01.00

610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	01.00	01.00
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	33.00	33.00	33.00	33.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	01.00	01.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	22.00	22.00	22.00	21.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	10.00	10.00	10.00	11.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**46387280.00**	**64,373,740.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**46387280.00**	**64,373,740.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	40408580.00	57,595,240.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	10910540.00	4,225,040.00
210401	Бичиг хэрэг	3200000.00	558,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7710540.00	3,367,040.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		300,000.00
2105	**Нормативт зардал**	1150000.00	23,349,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1150000.00	23,349,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	939900.00	00.00
210602	Тавилга	409900.00	00.00
210604	Урсгал засвар	530000.00	00.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	13928140.00	15,926,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	13928140.00	15,926,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	4422750.00	00.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4422750.00	00.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	9057250.00	14095200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		4,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9057250.00	10,095,200.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	5978700.00	6509015.60
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	5978700.00	6,509,015.60
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5978700.00	6,509,015.60
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**622100.00**	**269,484.40**
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	622100.00	269,484.40
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	47009380.00	64373740.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	47009380.00	64,373,740.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	536000.00	13,520,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5000000.00	22,025,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	26030720.00	24,981,040.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	15442660.00	3,847,500.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг дарга С.Нарантуяа танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангах,үндсэн хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтад анхаарах, батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-наас 2021оны 02 дугаар сарын 25–ны хооронд Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Г.Намчинсүрэн хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 01 сарын 21-ны өдрийн 01/37 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Эрүүл мэндийн газрын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хэлтэс
- Удирдлага, төлөвлөлт, санхүүгийн хэлтэс
- Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, мэдээллийн хэлтэс
- Захиргаа, нийтлэг үйлчилгээний алба

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Сангийн сайд эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны 611дугаар тушаал
- Коронавируст халдварын үеийн түр заавар
- Бүх нийтээр тэмдэглэх баяр, тэмдэглэлт өдрийн амралтын үед эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллах нийтлэг журам
- Коронавируст халдварын үед эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэхэд шаардлагатай зарим хувийн хамгаалах хэрэгсэл, оношлуур хуваарилах тухай
- Аймаг нийслэлийн эрүүл мэндийн газрын үлгэрчилсэн дүрэм, бүтэц, үйл ажиллагааны чиглэлийг батлах тухай А/37 тоот тушаал
- Хөрөнгө бүртгэх тухай /Шинэ коронавирус халдварын үед иргэд, аж ахуй нэгж, албан байгууллагуудаас эрүүл мэндийн яаманд хандивласан тоног төхөөрөмж, бараа материал/
- Хөрөнгө хуваарилах тухай /Шинэ коронавирус халдварын үед иргэд, аж ахуй нэгж, албан байгууллагуудаас эрүүл мэндийн яаманд хандивласан тоног төхөөрөмж, бараа материал хуваарилалт/
- Эмнэлгийн хэрэгсэл хувийн хамгаалах хэрэгсэл хуваарилах тухай

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

.Эрүүл мэндийн газрын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцээгүй байна. Мөн 2019 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд “итгэл” үзүүлсэн.

Манай байгууллагын хяналт шинжилгээ үнэлгээ, дотоод аудит хариуцсан мэргэжилтнүүд 2020 оны шилэн дансанд хийсэн дотоод аудитаар зөрчил арилгах дараах арга хэмжээг авсан байна.

Эрүүл мэндийн газрын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “Дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт үзүүлэлтийг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны хагас жилийн тайлангийн нийт зардлын 256096.6 мянган төгрөгөөс *2 х*увиар буюу 5121.9 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд өөрчлөх шаардлагатай гэж үзлээ.

Гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлын түвшинг материаллаг байдлын суурийг нийт орлого, цэвэр хөрөнгө, нийт хөрөнгийн дүн өндөр байгаа тул байгууллагын нийт зардлыг суурь үзүүлэлт болгон авлаа.

Гүйцэтгэлийн шатанд нийт зардлын 2 хувиар буюу 10394.8 мянган төгрөгөөр тооцох нь зүйтэй гэж үзлээ.

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 60414.2 мянган төгрөгөөр буюу 62.9 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгийн данс, бараа материалын данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага		549.0	549.0
Бараа материал	52227.4	179677.5	127450.1
Үндсэн хөрөнгө	246381.0	306795.3	60414.3
Нийт хөрөнгө	298608.4	306795.3	60414.2
Өр төлбөр		2906.7	2906.7
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	298608.4	483566.0	184957.5
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	298608.4	486472.8	187864.3

Авлага эхний үлдэгдэлгүй, оны эцэст 549.3 мянган төгрөгөөр өссөн цалингийн урьдчилгаа 400.0 төгрөгийг суутгаагүй, ХХОАТ –ын авлага үүссэнтэй холбоотой байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 179128.2 мянган төгрөг болж 127450.1 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь хандив тусламжаар 475509.1 мянган төгрөгийн эм боох материал, төсвийн хөрөнгөөр 93726.2 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч 439834.9 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулсан, 2499.7 мянган төгрөгийн бусад хангамжийн материал акталсантай холбон үзэж байна.

Оны эцэст 131472.9 мянган төгрөгийн хандиваар бараа материалын нөөц үүсгэсэн нь ковид 19 –ын зарцуулахаар бэлтгэсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны эцсийн үлдэгдэл мянган төгрөг болж 60414.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн үүнээс төсвийн хөрөнгөөр 2899.9 хандив тусламжаар 85760,3, мянган төгрөгийг тус тус нэмэгдүүлсэн байна.

Үндсэн хөрөнгийн данс нь хөрөнгө оруулалтаар 0.00 мянган төгрөг, урсгал төсвийн худалдан авалтаар 2899.9 мянган төгрөг, хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн мянган төгрөгийн 85760.3 хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн эрүүл мэндийн төвүүдэд, нэгдсэн эмнэлэгт, шинэ хөдөө төсөлд 73705,0 мянган төгрөг, акталсан 143558,1 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр хасагдсан байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 2906.8 мянган төгрөг болж өссөн нь цалингийн зардлаас санхүүгийн ажилтнуудад урамшууллыг батлагдсан төсвийн хүрээнд тооцоолон илүү олгож ХХОАТ-ын өглөг үүссэн шалтгаалжээ.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 483566.1 мянган төгрөг болж 184957.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 966408.3 мянган төгрөгөөр буюу 78.9 хувиар өссөн байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 8180257,8 мянган төгрөгөөр буюу 71,7 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин хөлс урамшуулал, эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл, бараа үйлчилгээний, бусад урсгал зардлын шилжүүлгийн зардлууд байна.

Энэ нь Шинэ коронавирус халдварын үед хэрэглэх эм,эмнэлгийн хэрэгсэл бэлдсэн, Засгийн газрын тогтоолоор цалин 8 хувиар өссөн, тэтгэвэрт гарах хүний тоо өссөн зэрэгтэй холбоотой байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл,нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 1250285.1 мянган төгрөгөөр, тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 259111.8 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 1509396.9 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 2 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1505091.9 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 1505091.9 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1505091.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 4305.0 мянган төгрөг, нийт 1509396.9 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 1497526.5 мянган төгрөгийг зарцуулж 11870.4 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1509396.9 мянган төгрөг буюу 100.3 хувьтай байгаа нь 5 зардлыг 6915.9 мянган төгрөгөөр хэмнэсэн холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дэлхийн эрүүл мэндийн сангаас 9520.0 мянган төгрөг, Булган нутгийн хөгжлийн төлөө сангаас 4000.0 мянган төгрөг, Эрүүл мэндийн яамнаас 5887.84 мянган төгрөг, ХӨСҮТ-ээс 15693.2 мянган төгрөг, Нийгмийн эрүүл мэндийн төвөөс 3400.0 мянган төгрөг, аймгийн гамшгаас хамгаалах сангаас 22025.2 мянган төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 3847.5 мянган төгрөг, нийт 64373.7 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс нэмэлт санхүүжилтийн 64104.3 мянган төгрөгийг зарцуулсан ба үүнээс хангамж, бараа материалын зардалд 4225.0, нормативт зардалд 23349.0, томилолтын зардалд 15926.0, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 14095.2 зарцуулж үлдэгдэл 269,4 мянган төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлжээ.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 291 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 272 мэдээлэл, хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл, хугацаа хоцроосон 19 мэдээлэл байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны аудитаар тухайн байгууллагад итгэл үзүүлсэн байна.

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 122623.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 108908.8 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 6088.9 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 акт тогтоож, 7625.7 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 5 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. НДШ, ХХОАТ, цалингийн урьдчилгааг цалингийн өглөг дансаар дамжуулаагүй шууд зардалд бичсэн нь бичилтийг залруулсан.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 13714.6 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчил илэрснээс 6088.9 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 төлбөрийн акт тогтоолоо.Үүнд:

1. Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.3-д "Батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох", 42.2.2 дахь "Батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах", Эрүүл мэндийн сайдын 2020 оны А/350, А/392 тоот тушаалыг зөрчин батлагдсан төсвийг хэтрүүлэн урамшуулан илүү тооцон 1620.9 мянган төгрөгийг авсан нь санхүү
2. гийн тайлангийн аудитын үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. <u>Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт</u>

2. Нэмэлт санхүүжилтээс томилолтоор ажиллаагүй байхад 4468.0 мянган төгрөгийн томилолтын зардлыг олгож, албан томилолтыг үнэмлэхийг хааж төсвийг үр ашиггүй зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.6, 18.1, 18.2, 20.2 дахь заалтуудыг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллаагүй, санхүүгийн тайлангийн аудитын тохиолдсон байх, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт</u>

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 7625.7 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 5 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Эрүүл мэндийн сайдын тушаалаар санхүүгийн ажилтнуудад балансын урамшууллыг олгохдоо хууль эрх зүйн хувьд хэрэглэх боломжгүй / “Сангийн сайдын 2006 оны 09 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 292 дугаар тушаал”-ын 2.1-д заасан хууль хүчингүй болсон/, Засгийн газрын 05 дугаар тогтоолоор тухайн ажилтнууд улирал бүр үр дүнгийн урамшуулал авч төсвийг үр ашиггүй, төсвийг хэтрүүлэн зарцуулах үндэслэл болж байгаа нь анхаарал татахуйц байгаа тул дараагийн аудитаар авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. Цалингийн зардал данстай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

- Цалингийн зардлаас ажил олгогчийн НДШ-ийг шилжүүлэн бүлэг хооронд 1933.0 мянган төгрөгийг шилжүүлэн зарцуулсан нь Сангийн сайдын 2013 оны 73 дугаар тушаалаар батлагдсан төсвийн захирагчийн төсөвт зохицуулалт хийх журмын 5.5 дахь заалт, сангийн сайдын 2015 оны 7-р тушаал, санхүүгийн тайлангийн үнэн байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

1.2. Эрсдэл:

- Санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх
- Батлагдсан төсвийг хэтрүүлж, хууль тогтоомж зөрчигдөх

1.3. Өгсөн зөвлөмж:

- Сангийн сайдын 2013 оны 73 дугаар тушаал, 2015 оны 07 дугаар тушаалын холбогдох заалтыг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллах.

1.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

- Хүлээн зөвшөөрч байна.Цаашид хэрэгжүүлэн ажиллана.

2. Авлага, өглөгийн данстай холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт:

- Жилийн эцэст 140.0 төгрөгийн ХХОАТ, цалингийн урьдчилгаа 400.0 нийт 549.0 мянган төгрөгийн авлага, 2906.0 мянган төгрөгийн өглөгтэй тайлагнаж Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8 дахь заалтыг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

2.2. Эрсдэл:

- Төсвийг үр ашиггүй зарцуулах
- Холбогдох хуулийн заалт зөрчигдөх

2.3. *Өгсөн зөвлөмж:*

- Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8 дахь заалтыг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллах

2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

- Хүлээн зөвшөөрч байна.Цаашид хэрэгжүүлэн ажиллана.

3. Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал

3.1. Илрүүлэлт:

- Үндсэн хөрөнгийн тавилга хэрэгслийн дансанд 5 төрлийн 1266.0 мянган төгрөгийн үлдэх өртөгтэй тоног төхөөрөмж бүртгэлтэй байгаа нь УСНББОУС 16 “Үндсэн хөрөнгө", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 "үнэн зөв байх", санхүүгийн тайлангийн аудитын үнэлгээ, хэмжилт, толилуулга ба тодруулга, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3.2. Эрсдэл:

- Санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх

3.3. *Өгсөн зөвлөмж:*

- НББ-ийн тухай хуулийн 5.1.4 дэх заалтын дагуу хөрөнгийн ангиллыг үнэн зөвөөр тайлагнах

3.4. *Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:*

- Хүлээн зөвшөөрч байна.Цаашид хэрэгжүүлэн ажиллана.

4. Үндсэн чиглэлтэй холбоотой асуудал

4.1. *Илрүүлэлт:*

- НББББББ-ийн баримт бичгийг холбогдох хууль эрх зүйн акт өөрчлөгдсөнтэй холбогдуулан шинэчлэн батлаагүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.2. дахь заалтыг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

4.2. *Эрсдэл:*

- Санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх
- Холбогдох НББ-ийн стандарт, хууль, журам зөрчигдөх

4.3. *Өгсөн зөвлөмж:*

- НББББББ-ийн баримт бичгийг холбогдох хууль эрх зүйн акттай уялдуулан шинэчлэх

4.4. *Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:*

- Хүлээн зөвшөөрч байна.Цаашид хэрэгжүүлэн ажиллана.

5. Үндсэн чиглэлтэй холбоотой асуудал

5.1. *Илрүүлэлт:*

- Шатахууны зардлыг тооцон олгохдоо холбогдох автомашины зарцуулах шатахууны норм нормативыг баримтлаагүй нийт 980.7 мянган төгрөгийг илүү олгож Зам тээврийн хөгжлийн сайдын 2019 оны 390 дүгээр тушаалыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, санхүүгийн тайлангийн аудитын үнэн зөв батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна

5.2. *Эрсдэл:*

- Төсвийг арвилан хэмнэлт, үр ашиггүй зарцуулах

5.3. *Өгсөн зөвлөмж:*

- Зам тээврийн хөгжлийн сайдын тушаалыг үйл ажиллагаа, чиглэлдээ уялдуулан хэрэгжүүлэх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье

АУДИТЫН ТАЙЛАН БАТАЛГААЖУУЛСАН:

ДАРГА,ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.АНХБАЯР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Ж.ЭНХЦООДОЛ

АУДИТЫН ТАЙЛАН БЭЛТГЭСЭН:

АХЛАХ АУДИТОР Г.НАМЧИНСҮРЭН

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	***Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит***	Аудитын код:
2021			БУАГ-2020/127/СТА-ТШ3
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	**Эрүүл мэндийн газар**		Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Урамшууллыг илүү тооцон олгосон.	1620.9	Төлбөрийн акт	Дарга, Нягтлан бодогч	С.Нарантуяа, Б.Энхтуяа
2	Цалингийн зардлаас ажил олгогчийн НДШ-ийг шилжүүлэн бүлэг хооронд шилжүүлэн зарцуулсан.	1933.0	Зөвлөмж	Дарга, Нягтлан бодогч	С.Нарантуяа, Б.Энхтуяа
3	Жилийн эцэст 140.0 төгрөгийн ХХОАТ, цалингийн урьдчилгаа 400.0 нийт 549.0 мянган төгрөгийн авлага, 2906.0 мянган төгрөгийн өглөгийг шинээр үүсгэсэн.	3446.0	Зөвлөмж	Дарга, Нягтлан бодогч	С.Нарантуяа, Б.Энхтуяа
4	Үндсэн хөрөнгийн тавилга хэрэгслийн дансанд 5 төрлийн 1266.0 мянган төгрөгийн үлдэх өртөгтэй тоног төхөөрөмж бүртгэсэн.	1266.0	Зөвлөмж	Дарга, Нягтлан бодогч	С.Нарантуяа, Б.Энхтуяа
5	Нэмэлт санхүүжилтээс томилолтоор ажиллаагүй байхад томилолтын зардлыг олгож албан томилолтыг хаасан.	4468.0	Төлбөрийн акт	Дарга, Нягтлан бодогч	С.Нарантуяа, Б.Энхтуяа
6	Шатахууны зардлыг тооцон олгохдоо холбогдох автомашины зарцуулах шатахууны норм нормативыг баримтлаагүй нийт мянган төгрөгийг илүү олгож Дэд бүтцийн сайдын 2004 оны 109 дүгээр тушаалыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, санхүүгийн тайлангийн аудитын үнэн зөв батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	980.7	Зөвлөмж	Дарга, Нягтлан бодогч	С.Нарантуяа, Б.Энхтуяа
ДҮН		**13714.6**			